

Резолюція

учасників круглого столу

«Автовиробництво в Україні: від розквіту до повного знищення. Термінові кроки для порятунку галузі»

м. Київ

11 квітня 2018 року

Українська автомобільна галузь переживає затяжну кризу. Ситуацію погіршує відсутність жодних антикризових заходів з боку держави, що робить неможливим прогнозування оптимістичного сценарію розвитку подій в національному автопромі.

Ще десять років по тому національне автовиробництво, в яке було інвестовано близько 1 млрд. дол. США, створювало до 4% ВВП країни та надавало до 900 млн. доларів валютних надходжень, за рахунок експорту. Підприємствами автомобілебудування перераховувались податки, еквівалентні 820 млн дол на рік. Поглиблюючи локалізацію виробництва продукції, галузь створювала міцний імпульс для розвитку інших секторів машинобудівного комплексу країни.

Але внаслідок глобальної кризи, бездумної державної економічної політики, а згодом внутрішньо-політичних потрясінь і зовнішньої агресії вітчизняний автопром зазнав суттєвих фінансово-економічних втрат, шаленого тиску на внутрішньому ринку від імпорту субсидованої продукції, секонд-хенду та потоку відвертої контрабанди, та майже тотального закриття традиційних зовнішніх ринків.

Десять років українські автовиробники відповідають викликам, масштаб яких значно перевищує їх власні можливості.

За ці роки влада не запропонувала жодної реальної стратегії розв'язання проблем галузі, а пропозиції представників бізнесу не потрапили нікуди далі протокольних нарад.

Як наслідок, на сьогодні з 12 автоскладальних заводів в Україні працюють тільки сім, а рівень використання виробничих потужностей становить лише 2% від створених. Кількість робочих місць за десять років скоротилася вп'ятеро з 36,3 тис. працівників до 8 тис. чол. та продовжує скорочуватись. На внутрішньому ринку частка продукції вітчизняних заводів

скоротилась майже в 5 разів і не перевищує 10-11 відсотків. Експорт автотранспорту майже обнулився.

Вже не має часу чекати та розраховувати на ресурс вітчизняного бізнесу. За десятиліття він вичерпався. Фінансів і аргументів для утримання кваліфікованих кадрів у керівництв заводів немає. Більшість підприємств знаходяться за крок до банкрутства і ліквідації.

Разом з тим, світовий авторинок продовжує зростати та відчуває потребу у додаткових виробничих потужностях. Глобальні індустріальні інвестори шукають об'єкти для вкладення своїх ресурсів.

Тому створені та модернізовані сучасні українські виробництва все ще мають потенціал для відродження через співпрацю із лідерами світового автопрому, використовуючи їх мотивацію зниження виробничих витрат та наявність безмитного доступу до найбільшого ринку на континенті - Євросоюзу. Зважаючи на світовий тренд підтримки розвитку електромобілів і зростаючий попит на такий транспорт в Україні, також перспективним є створення умов для налагодження нових виробництв - електричного транспорту та акумуляторних батарей.

Ті конкурентні переваги, які сьогодні пропонує наша країна – географічне положення, ЗВТ з ЄС та дешева робоча сила – створюють значні можливості для локалізації виробництва на території України в якості зовнішнього виробничого майданчика. Тим не менш, цього недостатньо, адже для розвитку виробництв, які є локомотивами сучасних успішних економік, необхідно створювати особливий інвестиційний клімат із значними перевагами перед країнами - сусідами.

Відтак, зважаючи на те, що сучасне автомобілебудування в промислово розвинених країнах є однією з ключових галузей, що впливають на стабілізацію процесів економічного і соціального розвитку суспільства, забезпечуючи високий показник створюваної доданої вартості (більше 70%) та створюючи додаткові робочі місця, учасники Круглого столу висловлюють особливе занепокоєння щодо ситуації в галузі та закликають представників органів влади до конструктивного діалогу на впровадження державної антикризової промислової політики, без якої український автопром приречений на зникнення.

За підсумками обговорення викликів, ризиків та проблем розвитку існуючого потенціалу автомобільної галузі учасники заходу вважають за необхідне звернутися з наступними пропозиціями до:

Верховної Ради України:

1. У першому півріччі 2018 року:

- забезпечити впровадження фіскальних та митних стимулів для учасників індустріальних парків шляхом прийняття в I півріччі 2018 року законопроектів №2554а-д та 2555а-д;
- ініціювати прийняття пакету стимулів для розвитку української промисловості, у т.ч. автовиробництва (на базі законопроекту №8145 від 16.03.2018);
- ініціювати вдосконалення законодавчих умов для збільшення частки закупівель вітчизняної продукції, зокрема автомобільної техніки, на ринку публічних закупівель;
- скасувати акцизний податок на кузова для промислового складання легкових автомобілів;
- прийняти проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні №8160 від 19.03.2018 та проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні, №8159 від 19.03.2018 р.;
- врегулювати ситуацію з безконтрольним та нелегальним ввезенням автомобілів на іноземній реєстрації в Україну.

2. До кінця 2018 року розробити та прийняти:

- Закон «Про стимулювання виробництва екологічного транспорту та його складових в Україні»;
- Закон «Про підтримку вітчизняного автомобілебудування шляхом створення автомобільного кластеру».

Кабінету Міністрів України:

1. До кінця першого півріччя 2018 року розробити та прийняти:

- концепцію розвитку автомобільної промисловості;
- соціальну програму запобігання трудової міграції населення за кордон;

- програму відновлення в Україні професійно-технічної освіти, в якій передбачити підготовку кадрів для промислового виробництва та автомобільнобудівної галузі.

2. Передбачити в Державному Бюджеті України видатки на формування статутного капіталу Експортно-кредитного агентства та його фінансування.

3. Розробити і реалізувати механізми щодо компенсації інвестору коштів за створення інфраструктури (енерго- і водопостачання, під'їзні дороги, тощо).

4. З метою дерегуляції ввезення комплектуючих для виробництва автотранспортних засобів в частині зняття обмежень щодо кількості моделей, вироблених крупновузловим методом, та строків локалізації, що дасть змогу завантажити виробничі потужності діючих підприємств і створить можливість для приходу в Україну світових автовиробників, прийняти проект постанови КМУ «Про внесення змін до Порядку визначення товарів, що ввозяться на митну територію України для використання у промисловому виробництві моторних транспортних засобів».

5. Підготувати та подати на розгляд до Верховної Ради зміни до Митного Тарифу України щодо поширення Порядку визначення товарів для промислового складання моторних транспортних засобів також і на промислове виробництво причіпних та самохідних енергетичних засобів сільськогосподарського призначення та промислове виробництво складових частин до моторних транспортних засобів та сільськогосподарської техніки товарних позицій 8432; 8433; 8701-8705; 8716.

6. Розглянути питання щодо відновлення діяльності профільного центрального органу державного управління - Міністерства промислової політики або розширення інституційної спроможності Міністерства економічної політики та торгівлі в частині промислової політики.

Міністерству економічного розвитку і торгівлі

Терміново розпочати переговори з Єврокомісією щодо дострокової лібералізації імпорتنих мит ЄС на автомобілі, що вироблені в Україні.